

February 18, 1972

**Polish Interior Ministry Note on Joint Meeting with
PUWP CC on Actions against 'Centers of Subversion'**

Citation:

"Polish Interior Ministry Note on Joint Meeting with PUWP CC on Actions against 'Centers of Subversion'", February 18, 1972, Wilson Center Digital Archive, Polish State Archives. Located by Pawel Machcewicz. Translated by Irena Czernichowska.
<https://digitalarchive.umd.edu/document/121537>

Summary:

These two Interior Ministry documents indicate Edward Gierek's concern with uncensored information ("rumors" and "gossip") challenging his policies, and his focus on RFE as a key instrument of "Western subversion."

Original Language:

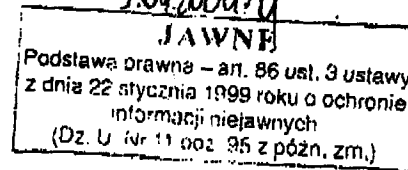
Polish

Contents:

Original Scan
Translation - English

157 ~~245~~

Warszawa, dnia 18 listopada 1972 roku

T A J N E

Egz. Nr... *131*NOTATKA SŁUŻBOWA

W dniu 16 listopada 1972 roku Biuro Polityczne Komitetu Centralnego PZPR i Prezydium Rządu przyjęło na wspólnym posiedzeniu do zatwierdzającej wiadomości przedstawioną przez Kierownictwo Ministerstwa Spraw Wewnętrznych informację nt. "Stan porządku w kraju ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczenia zakładów przemysłowych i dyscypliny społecznej".

W czasie dyskusji Biuro Polityczne i Prezydium Rządu oceniło działalność resortu spraw wewnętrznych jako dobrą i zaleciło rozwinięcie działań w następujących kierunkach:

1. Ujawnianie i eliminowanie przecieków w zakresie problemów ekonomicznych, kadrowo-personalnych i politycznych i energiczne zwalczanie powstającej w związku z tym plotki /tzw. szeptanej propagandy/, która staje się instrumentem walki polityczno-propagandowej z kierownictwem partyjnym i państwowym.
2. Podjęcie bardziej ofensywnych i skutecznych działań wobec zewnętrznych ośrodków dywersji, zwłaszcza RWE:
 - a/ pogłębienie wywiadowczego rozpoznania kadry, planów i zamierzeń, powiązań z krajem, itp.;
 - b/ przeciwdziałanie i eliminowanie wpływów tych ośrodków na grupy i środowiska społeczne.

- 2 -

453
132

3. Systematyczne rozpoznawanie działalności kleru rzymsko-katolickiego oraz grup opozycyjnych. Podejmowanie energicznych działań w celu zawężenia oddziaływania wrogiej działalności, zwłaszcza ujawniania osób inspirujących taką działalność. ✓
4. Wykorzystywanie specjalnych możliwości resortu spraw wewnętrznych do prowadzenia badań nastrojów społecznych, a zwłaszcza odbioru decyzji podejmowanych przez kierownictwo partii i rządu. ✓
5. Rozszerzanie profilaktycznych ośrodków ochrony młodzieży przed demoralizacją, zwłaszcza wypracowanie kompleksowego systemu działań w stosunku do młodzieży społecznie zaniedbanej. BY
PUBA
Wyszawa
6. W toku prowadzonych przez resort spraw wewnętrznych operacji specjalnych /kontrolnych/ w obiektach gospodarki narodowej zwracać szczególną uwagę na źródła powstawania ujemnych zjawisk, wypadków nadzwyczajnych i przestępczości gospodarczej, a zwłaszcza na:
 - a/ organizację pracy w zakładach produkcyjnych;
 - b/ rozmieszczenie kadry inżynieryjno-technicznej;
 - c/ sposób funkcjonowania średniego nadzoru;
 - d/ dyscyplinę społeczno-produkcyjną /pijaństwo, absencja nieusprawiedliwiona, samowolne opuszczanie stanowisk pracy, itp./;
 - e/ ponownego zatrudniania na tych samych lub podobnych stanowiskach odpowiedzialnych osób karanych za przestępstwa gospodarcze lub urzędnicze.

- 3 -

~~138~~
138

7. Umocnienie systemu kontrwywiadowczego zabezpieczenia kraju poprzez zwrócenie szczególnej uwagi na zagadnienia związane z ochroną tajemnicy państwowej i służbowej. Opracowanie systemu kontroli i zabezpieczenia międzynarodowej wymiany osobowej oraz właściwego przygotowywania obywateli PRL przed wyjazdami do krajów kapitalistycznych. ✓
8. Obecny okres realizacji uchwały Biura Politycznego i Prezydium Rządu z dnia 25.07.1972 r. wymaga skoncentrowania wysiłku resortu spraw wewnętrznych, szczególnie na następujących problemach:
- a/ rozwinięcie działań na rzecz podnoszenia dyscypliny społecznej, a zwłaszcza zdecydowane reagowanie na wszelkie przejawy jej łamania;
 - b/ wypracowanie programu zwalczania pasożytnictwa społecznego zmierzającego do maksymalnego ograniczenia tego zjawiska w naszym kraju;
 - c/ zwalczanie przestępczości gospodarczej typu aferowego, która aktualnie jest jednym z ważnych czynników demoralizacji społecznej i osłabiania gospodarki narodowej;
 - d/ aktywne współuczestnictwo w zwalczaniu alkoholizmu jako podstawowego czynnika kryminogennego.

Biuro Polityczne i Prezydium Rządu zaleciło wzbogacenie i udoskonalenie działania resortu spraw wewnętrznych, zwłaszcza:

1. Podniesienie na wyższy poziom systemu pracy operacyjnej.

- 4 -

~~155~~
155
134

2. Usprawnienie informacji dla Kierownictwa Partii i Rządu oraz wojewódzkich instancji partyjnych i organów administracji państwowej w kierunku jej rozszerzenia, określania źródeł i przyczyn negatywnych zjawisk występujących w życiu społecznym i ekonomice państwa oraz formułowania konkretnych wniosków.
3. Zwiększenie sprawności i uprawnień kolegiów d/s wykroczeń i stosowanie w większym zakresie dolegliwości ekonomicznej wobec karanych.
4. Właściwego doboru funkcjonariuszy służby zewnętrznej MO /walory fizyczne, prezencja zewnętrzna, umiejętność taktycznego i zdecydowanego reagowania w przypadku interwencji itp./.

Przez wie Lige
246 811
126

Posiedzenie Kierownictwa

w dniu 17. XI. 1972 r.

Nieobecny Tow. Słabczyk /pobyt w sanatorium/

Zaproszony Tow. Morawski

Relacja Tow. Ministra o przebiegu posiedzenia Biura Politycznego
w dniu 16. XI. 1972 r.

W zasadzie pytań ze strony członków Biura Politycznego do przedstawionej informacji nie było, z wyjątkiem pytania Tow. Jabłońskiego, który zwrócił się o wskazanie tych odcinków, gdzie zagrożenie występuje w szczególnie dużych rozmiarach.

W dyskusji Tow. Kaczmarek wyjaśnił, że dane zawarte w informacji, dot. sytuacji na UW, ujmują stan jaki istniał 5 tygodni temu.

Pilną potrzebą jest wyraźniejsze zarysowanie sprawy stypendiów.

Wśród pracowników PAN notuje się - dość częste aczkolwiek nie masowe - przypadki przekupstwa, ujawniania tajemnicy, itp. Problemom moralności pracowników naukowych należy poświęcić więcej uwagi i przedsięwziąć na tym odcinku zdecydowane kroki.

Informacja Ministra Spraw Wewnętrznych stanowi ważny - dla nas wszystkich - punkt wyjścia do podjęcia określonych zadań.

Tow. Jabłoński postulował szersze rozpracowanie wniosku nr 8. Wyraził też opinię, że osoby karane zbyt łatwo dostają się na stanowiska połączone z materialną odpowiedzialnością, a nadto poparł pogląd, że ochrona tajemnicy musi być bardziej skuteczna /szczególnie niebezpieczeństwo stanowi tu nieświadome gadulstwo, zwłaszcza przy nasilających się kontaktach międzynarodowych/.

- 2 -

Tow. Kaim. W działalności jednostek gospodarczych niedostateczny jest nadzór władz zwierzchnich /zjednoczeń/. Wadliwe są również struktury organizacyjne i złe rozmieszczenia kadry inżyniersko-technicznej /przykładem - Petrochemia w Płocku/. Sytuacja kadrowa w zakładach wymaga przesłedzenia i przeanalizowania, pamiętać bowiem należy o tym, iż sporo ludzi usunięto ze stanowisk.

Tow. Jagielski. Należy opracować system zwalczania plotek, które są jedną z form wrogiej działalności. Kara stanowić winna skuteczny środek prewencyjno-represyjny /zbyt niski wymiar kary w sprawie Nowego Dworu/.

Konieczne jest natężenie walki z przestępczością aferową i parasożytnictwem społecznym.

Tow. Tejchna. [Szybciej doprowadzić do uchwalenia ustawy o ochronie młodzieży przed demoralizacją]. Społeczeństwo nie zawsze włącza się do walki ze złem. Częściej należy zmieniać ludzi zajmujących określone stanowiska, gdyż zasiedziałość jest szkodliwa. Dotyczy to także funkcjonariuszy MO. Bardziej zdecydowanie zwalczać pijaństwo, zwłaszcza wśród członków partii. Jedną z form stanowiłyby informacje prasowe o przypadkach usunięć z pracy za pijaństwo. P. O. P. natomiast raz w roku poddawać winny ocenie postawy moralne swych członków.

Tow. Łukaszewicz. Pogłębiać stabilizację porządku i stałości władzy /stałość pozycji ludzi, którym powierzono stanowiska/ przez skuteczną walkę z plotką. Podnieść należy rangę majstra, mistrza i brygadzysty. Znowelizowania wymaga system opiniowania pracowników, gdyż obecne przepisy służą w tym względzie jednostkom niezdiscyplinowanym. Rozważenia wymaga powszechny problem unikania spraw, nakładających na obywatela obowiązek występowania w charakterze świadka /zwłaszcza w sprawach chuligańskich/.

Tow. Jaruzelski. Materiał zbyt płytko naświetlił źródła i przyczyny szkodliwych zjawisk. Dostrzega się stępienie reakcji dyrektorów

- 3 -

i kierowników na szkodliwe zjawiska. Skuteczniej trzeba zwalczać pijaństwo, zaostrzyć postępowanie wobec pijaków, m.innymi przez poszerzenie w tym zakresie uprawnień kolegów. Zwiększyć należy wymagania tej materii wobec członków partii. Zlokalizować afery gospodarcze. Co kwartał informować Biuro Polityczne o działaniach MSW.

Tow. Berutowicz. Zwrócił uwagę, iż zmniejszyła się liczba recydywistów. Wyraził pogląd, iż należy zaostrzyć represje sądowe.

Tow. Kania. Notuje się spadek przestępczości, ale to nie może uspokajać. W kwestii pasożytnictwa - rozszerzyć system wychowania przez pracę, znowelizować pod tym kątem kodeks wykroczeń. Zbyt wiele jeszcze spraw /przestępstw/ wykrywamy drogą przypadków.

W resorcie spraw wewnętrznych zauważa się za mało planowych działań i zbyt słabą pracę operacyjną.

Tow. Czubiński. Zbyt wcześnie na zadowolenie z powodu spadku przestępczości. Zły przebieg wykonania kary i jej mała skuteczność w odniesieniu do niektórych przestępców. Należy surowiej niż dotychczas wyrokować.

Tow. Jaroszewicz. Materiał wartościowy, ale są ryzykowne stwierdzenia. Skuteczniej należy realizować program i zamierzenia. Sprawy gangów mocniej wziąć na warsztat, działać kompleksowo. Publicznie piętnować brak dyscypliny. Szczególną uwagę zwrócić na dyscyplinę w szeregach partyjnych.

Tow. Gierek. Materiał daje obraz ciągle jeszcze złej sytuacji. Choć przestępczość spada, to jednak nadal jest bardzo źle. Informacje nasze dają niewielką korzyść. Pokazują fakty lecz nie ujawniają ich przyczyn, nie prezentują wniosków. Trzeba ujawniać plotkarzy, zdecydowanie ich piętnować i karać /rozliczać, zwalniać ze stanowisk/. Nie można tylko mówić o plotkach lecz zdecydowanie im się przeciwstawiać. Przewidywać potrzeby działań i podejmować je z odpowiednim przygotowaniem.

[Bardziej ofensywne i skuteczne działania należy podjąć wobec ośrodków dywersji, zwłaszcza RWE i wszelkiej opozycji.]

- 4 -

814
149
128

Konieczna ofensywność i w tym zakresie, że jeśli coś ludziom się daje to nie dlatego, że działamy pod przymusem i w wyniku słabości.

[Jeśli dajemy społeczeństwu, to równocześnie trzeba wzmóc wymagania w zakresie dyscypliny społecznej.]

Przejrzeć, zrewidować nasze programy, i skuteczniej je realizować. Za 3 miesiące złożyć sprawozdanie z ^{działań} działań.

U w a g i :

Tow. Milewski - jeśli informacje mają być sporządzane co 3 m., to chyba tylko niektóre, poruszające bardziej istotne problemy /Minister - tak, lecz trzeba ten pogląd uściślić/.

Tow. Pietrzak i Tow. Piętek - czy i jakie będą dyspozycje pod adresem innych ministerstw /Tow. Ociepka - należy naszą informację dostosować do potrzeb Rady Ministrów, gdyż sprawy te na pewno tam staną/.

11 N
CUIAD
Warszawa

Tow. Ociepka - generalnie wnioski zostały przyjęte, ale uznano, że wymagają rozszerzenia.

Premier idąc np. 13.XI. ulicą Marszałkowską widział przypadki chuligaństwa, na które MO nie reagowała i z tego wyprowadził wniosek, że MO winna działać bardziej skutecznie i zdecydowanie.

Tow. Morawski - [wyniki z tego, iż musimy bardziej zdecydowanie przystąpić do podniesienia pracy operacyjnej na wyższy poziom. Do równie ważnych problemów należą podniesienie poziomu informacji oraz wydanie walki plotce.]

Tow. Ociepka - wiele plotek roznoszą kurierzy dyplomatyczni /Tow. Milewski dodaje, że zajmuje się tym także wiele innych osób udających się za granicę/.

Tow. Piętek - pilną sprawą jest ustalenie tematów informacji na najbliższe 2 kwartały, w celu właściwego zebrania i rzetelnego przygotowania materiału informacyjnego. To co nazywamy plotkami, stanowi w większości przeciek prawdziwych informacji /Tow. Ociepka - jak nazwać to co mówiono np

- 5 -

o zmianach personalnych w CRZZ i MSW/, wobec czego ograniczanie tego zjawiska leży głównie w kompetencji poszczególnych ministrów.

W związku z uwagami Tow. E. Gierka, przejrzymy z KGMO nasze zamierzenia i dokonamy niezbędnych poprawek.

Tow. Pietrzak - trzeba poprawić informację „K”, gdyż obecnie jest ona gorsza od informacji „B”. Zwiększyć informacje ekonomiczne. Może wprowadzić informacje tygodniowe, obszerniejsze, b. analityczne. Gabinet Ministra musi przedstawić konkretne propozycje i już od 18. XI. 1972 r. dać informację „K” w lepszym wydaniu.

Kodeks wykroczeń jest naszą ustawą więc my sami powinniśmy przystąpić do jego nowelizacji.

Problem pasożytnictwa musimy omówić z Generalną Prokuraturą i Ministerstwem Sprawiedliwości.

Tow. Chojnacki - przy okazji kwartalnych informacji należy przedstawiać pewne dane w sposób branżowy. Plotki to nie problem MSW, to problem centralny - możemy tu co najwyżej wyjść z pewnymi propozycjami.

/Tow. Ociepka - tak mówić nie można, skoro uważamy się za resort dysponujący największą wiedzą i możliwościami ujawniania plotkarzy/. Jeśli nie możemy pasożytnictwa rozstrzygnąć drogą ustawy, to należy nałożyć w tym zakresie większe obowiązki na rady narodowe.

Tow. Ociepka - należy już dziś przystąpić do rozszerzenia wniosków zgłoszonych w naszej informacji, co głównie przypada Departamentowi III. Trzeba rozróżnić sygnał od informacji. W pierwszym przypadku mówimy o zdarzeniu lub fakcie, a w drugim naświetlamy te zdarzenia i fakty, wskazując ich przyczyny i źródła, przedstawiając swoje postulaty i wnioski oraz efekty naszych działań. Na pewno aktywniejsi muszą być nasi dyżurni /dysponować winni zestawami pytań/. Jednakże ich aktywność nie jest wystarczająca, gdyż oni mogą występować z żądaniem danych, nie są jednak w stanie ich zbierać.

W Centrali na pewno trzeba usprawnić pracę Wydziału Informacji. Wydział ten musi wykazywać większą inicjatywę, krytycyzm, zdolność do własnych ocen i postulatów.

- 6 -

Ministrowie ^{muszą} skontrolować jak wygląda stan realizacji harmonogramu dot. „Programu”, a terenowe jednostki muszą się rozliczyć z działań prowadzonych w tym zakresie, przy czym rozliczenie to musi objąć okres do 31. XII. 1972 r.

Rozpracowanie poszczególnych problemów :

- walka z RWE /Tow. Milewski/ ✓
- praca operacyjna /Tow. Piątek/
- pasożytnictwo /Tow. Stachura/
- system zwalczania plotek /Tow. Piątek/
/sposoby dochodzenia do plotkarzy/.

Minister ustali temat informacji, jaką wypadnie przedstawić na R. M. Zachodzi potrzeba ustalenia tematyki informacji kwartalnych. W najbliższym czasie należałoby zająć się głównie przestępstwami aferowymi.

WG/KB.

[excerpts]

Warsaw, February 18, 1972

Secret

[Ministry of Internal Affairs]

Official Note

On November 16, 1972, at a joint meeting of the PUWP [Polish United Workers' Party] Central Committee Politburo and the Government Presidium, the Ministry of Internal Affairs introduced for approval a statement on the "state of order in the country, with special attention to industrial plant security and social discipline."

During the discussion the Politburo and the government Presidium evaluated the work of the internal affairs department as good and recommended the following:

1. Uncovering and eliminating leaks about economic, personnel, and political problems and taking vigorous action to stop the resulting rumors (so-called "whispering propaganda") that are becoming a tool in the political propaganda against the state and Party leadership.
2. Taking more aggressive and effective action against external centers of subversion, especially RFE, by
 - a. Intensifying intelligence operations to identify personnel, plans, and intentions, links with the country, and so forth
 - b. Preventing and eliminating the influence of these centers on social groups and circles
3. Systematically keeping surveillance on the activities of the Roman Catholic clergy and opposition groups. Undertaking vigorous actions to limit the enemy's influence, especially uncovering individuals who inspire such activities.
4. Using the special capabilities of the internal affairs department to conduct public opinion research, especially on reactions to decisions by the Party and state leadership.

Session of the Leadership [of Ministry of Internal Affairs]

November 17, 1972

Absent, Comrade Słabczyk (at a health resort)

Invited, Comrade Morawski

Minister's report on the Politburo meeting on November 16, 1972.

In general, there were no questions from Politburo members about the information presented, except from Comrade Jabłoński, who asked that the most threatened areas be pointed out. [...]

Comrade Gierek [concluded]: This material [from the Ministry of Internal Affairs] shows that the situation continues to be poor. Although crime rates have fallen, things still look very bad. This information is of limited utility. It presents facts but does not reveal their origin, and does not suggest any conclusions. One must identify the gossipers, firmly condemn and punish them, remove them from their positions. One can't just talk about rumors, one must decisively combat them. [...]

More offensive and effective actions should be taken against the centers of subversion, especially RFE, and all other opposition.

Offensive actions are necessary to make people understand that when we give them something it's not because we are weak or feel threatened.

Giving something to society requires increased social discipline.

[...]

[Responsible for] dealing with specific problems:

- combating RFE (Comrade Milewski)
- operational work (Comrade Piętek)
- doing away with sponging (Comrade Stachura)
- fighting rumors by uncovering gossipers (Comrade Piętek)

The Minister [of Internal Affairs] will handle information to be presented at the Ministers' Council Meeting. We need to review certain topics quarterly; criminal matters should be dealt with first.